

21.93x28.03	31	עמוד 70	עולים האשה	27/10/2010	24679818-5
101050					

יום הגבר הבינלאומי

קח את זה כמו גבר!

יום הגבר הבינלאומי נחגג ב-19 בנובמבר ברחבי העולם כבר מזה עשר שנים, אבל בישראל לא ממש שמעו עליו, מה שמהווה סימפטום למצב זכויותיהם של גברים רבים. מה עושים כשמישהי גונבת לך זרע ומביאה לעולם ילדים שכלל לא רצית בהם? איך גורמים לבית המשפט להתחשב בך בסידורי החזקת הילדים בגירושים? מדוע בתי הספר מתעלמים מהאב הגרוש ומעלימים ממנו מידע? האם מקום העבודה חייב לתת גם לך חופשת לידה? ומה עושים אם אשתך מגישה עליך תלונת שווא במשטרה? תחקיר

מאת: מלי קמפנר צילום: ASAP

אחרי שזכינו, אנחנו הנשים, ביושר ובעמל רב ביום האם, ביום המשפחה וביום האשה הבינלאומי, הגיע גם תורם של הגברים לקבל יום משלהם. והנה, ב-19 בנובמבר זה קורה: יום הגבר הבינלאומי - שהחל בחר'ל בקטן לפני כעשר שנים ועם הזמן הלך ותפס תאוצה - מגיע גם אלינו. וכמו שאנחנו מצפות מהם לפרחים, לשוקולד, ליהלום קטן, לבושם ולשאר מחוות רומנטיות - הרי שזויה ההזדמנות שלנו לפנק גם אותם ולהזכיר להם שאנו לא רק באות בדרישות. אלא גם מתגמלות בהתאם. לרגל היום החשוב הזה, שרבים מהגברים, אגב, לא יודעים כלל על קיומו, החלטנו להעניק להם (ולכן) תשורה קטנה משלנו: מדריך זכויות בכל הנוגע למשפחה וזוגיות. מתברר שפעמים רבות, ובניגוד לחשיבה המקובלת, לא רק הנשים מקופחות, אלא גם הגברים, שמשמשים לפעמים כמטרה נוחה למסד או לאשה שלצידם, או סתם נופלים בין הכיסאות. לא מאמינים? תקראו הלאה.

מי גנב את הזרע שלי?

לקשרים המיניים המזדמנים והלא מחייבים יש אומנם הרבה מאוד יתרונות - אבל גם חיסרון אחד גדול, ששמו הריון. כך, כשכל מה שרצית היה בילוי נחמד במיטה עם אשה שרק עכשיו הכרת במסיבה או בכר, אתה מוצא את עצמך מקבל אחרי חודש-חודשיים טלפון מסויט עם איחולי מזל טוב לרגל הפיכתך בקרוב לאבא - והתשלום בהתאם. אתה בקושי זוכר את שמה של אותה אשה, מנסה לשחזר ללא הצלחה את אירועי אותו הלילה, וכטוח במאת האחוזים שקיימת איתה יחסים רק אחרי שהצהירה מפורשות שהיא לוקחת אמצעי מניעה. על הפלה אין מה לדבר, כי אין כל סעיף בחוק המאפשר לגבר לחייב את האשה להיפרד מעוברת. זכותה של האשה על גופה, מתברר, גוברת על

זכותו של הגבר להימנע מלהיות אב, וכך אתה מוצא את עצמך מסוכך כספית ורגשית ומחויב בכפייה לכל החיים למשהו שאיש לא שאל אותך אם אתה מעוניין בו בכלל. הנה סיפור אמיתי: גבר בעל נכסים והון, ניהל מערכת יחסים עם מזכירתו כעודו נשוי ואב לילדים. המאהבת נכנסה להריון פעם אחת והפילה, וכעבור זמן מה הרתה שוב וילדה תאומות. זאת, מבלי שהוא יידע על כך ולמרות שהיתה ביניהם הסכמה שהקשר "לא נועד להביא ילדים לעולם". במשך ארבע וחצי שנים נמנעה האם מלתבוע מהאב מזונות, אך כשפוטרה ונקלעה לקשיים כלכליים, תבעה אותו באמצעות ע"ד אירית פרייס. האב טען, באמצעות ע"ד דר' יאיר שיבר ורועי קורץ, כי בהיותו "אב בעל כורחו" לתאומות שלא חפץ בהן, יש לפטור אותו ממזונותיהן. לדבריו, המאהבת היתה צריכה לבצע הפלה ולא ללדת אותן תוך התמכות עליו. עוד טען, כי הוא חושד שהיא טמנה לו פח רגנבה את זרעו" כשנמנעה משימוש באמצעי מניעה מבלי להזהירו. מכיוון שידעה על התנגדותו להריונה ועל כך שאינו רוצה ילדים נוספים, החלטתה שלא להפיל היתה החלטה עצמאית שלה ולכן עליה לשאת בנטל הכלכלי לכדה, טען בבית המשפט. לצערו של אותו גבר, השופט קבע אחרת וחייב אותו לשלם לתאומות שנוולדו לו מחוץ לנישואים 3,000 שקלים בחודש דמי מזונות. "החלטת האם שלא להפיל איננה פוטרת את האב ממזונות לקטינות", קבע השופט, "ויזוזה וברורה תקנת הציבור כי אין אפשרות של כפיית הפלה על אשה, ייתכן כי בהתנהגות בין ההורים קיימות עוללות משפטיות, אך אין בכך להשפיע על חובת האב לזון את ילדיו." יש להבהיר לכל הגברים, צעירים ומבוגרים, כי בשיטת המשפט שלנו אין כל חשיבות לנסיבות לידת ילד לעניין שאלת חיוב האב הביולוגי במזונות, אמרת ע"ד רות

דיין-וולפנר, שמשרדה מתמחה בדיני משפחה ומעמד אישי. "מזונות הילדים נקבעים בהתאם לצורכיהם ובהתאם ליכולתם הכלכלית של ההורים". שאול נוי, 46, מנכ"ל ארגון "אידיאה" למען זכויות הגבר במשפחה, גרוש ואב לשניים, מסביר באילו מצבים נחשב גבר ל"אב בעל כורחו":

- כשאשתו של הגבר נכנסת להריון במסגרת חיי נישואים ללא תכנון מוקדם, לאחר שבני הזוג סיכמו ביניהם קודם כניסתה להריון שבשלב זה מחכים עם הריון מכל סיבה שהיא, והאשה מכשילה את בעלה באמצעי הזהירות שיש לנקוט לצורך העניין, נכנסת להריון ומחליטה בניגוד לדעתו של הבעל ללדת את הילד.
- כאשר גבר יהודי נשוי לאשה יהודייה, והיא נכנסת להריון מגבר יהודי אחר שהוא אינו בעלה. על-פי הכלל ההלכתי מהדין העברי שקובע "חשש ממזרות", לא יוכל הבעל להוכיח באמצעות בדיקה לטיוג רקמות שהוא אינו אביו של הילד, וכך יחויב הבעל על כורחו להכיר בילד שהוא אינו שלו, ולתמוך בו כמו בכל ילד אחר שנוולד לו בדרך ביולוגית.
- כאשר אשה נכנסת להריון ממפגש מיני אקראי עם גבר, או שהגבר נהג בחוסר זהירות, בתום לב, במצב שהוא לא עמד על דעתו כתוצאה משכרות או כתוצאה מכביה נפשית, והאשה מחליטה על דעתה בלבד להמשיך את ההריון וללדת את הילד.
- כאשר אשה שנכנסת להריון מגבר לאחר שהיא מטעה אותו בתחבולות שונות לפני ואחרי המעשה המוגמר. לדוגמה: "אני לוקחת גלולות וכיום זה וזה שכחתי לקחת... יש לי התקן ולכן לא אוכל להיכנס להריון... נאמר לי על-ידי רופאים שאני עקרה... בגיל שלי אין סיכוי להיכנס להריון... וכו'.
- כשהגבר הוא הזרע וזרע שזהותו נחשפה עקב מחדל חמור של בנק הזרע בעמירה על האנונימיות שלו, והוא נתבע על-ידי האם לאבחה ומזונות.
- כאשר אשה גונבת מהגבר זרע במוכן הפיזי והמשפטי המלא של המושג גניבה.

"חשוב לדעת שגם אם הגבר יוכיח שהאשה רימתה אותו בתחבולות, לא תהיה לו שום טענה או דרך לפטור אותו מהכרה באבחה ומתשלום המזונות, משום שהילד הוא זה שתובע את האב על צרכיו על-פי הדין, ואין לתביעות הללו שום קשר או מניעה מצד אופי היחסים שהיו או קיימים בין חוריר, מזויר נוי ומיעיץ כי יש לנהוג על פי הכלל: "איזהו חכם הרואה את הנולד" ולהיזהר מכל מגע מיני עם אשה ללא שימוש באמצעי מניעה. יש להיזהר במיוחד מקשרים מיניים עם אשה שמתקרבת לגיל 40, אם אתה נראה טוב, אם מצבך הכלכלי איתן, או אם האשה מראה סימנים של כמיהה לילד", הוא קובע.

"בעניין הנשיאה כתשלום מזונות והוצאות חובת הגבר הינה אבסולוטית", אמרת ע"ד דיין-וולפנר. "אולם, כאשר אנו בוחנים את זכותו של הבעל לממש את הורותו מתגלה בפנינו תמונת מצב שונה. ההתייחסות הלא שוויונית לגברים ונשים בעניין החרות מתחילה כבר בשלב הראשוני של הזכות למימוש החרות. בית המשפט המחוזי בירושלים דחה תביעה של גבר שביקש להשתמש בכביציות של אשתו לשעבר שהופרו מזרעו. זאת, לעומת קביעה במקרה אחר, שבו הותר לאשה לעשות שימוש בכביציות שהופרו מזרעו של בעלה לשעבר, בניגוד להסכמתו.

20.95x28.63	32	70	עמוד	עולים האשה	27/10/2010	24679826-4
101050						

חשוב לציין כי בית המשפט המחוזי בירושלים הסתמך בקביעתו על עובדות נכונות ורלוונטיות. לרבות כניסתו לתוקף של חוק הפונדקאות, אולם קשה להשתחרר מהתחושה כי הורות של אשה ושל גבר נתפסות לרוב בחברה - וכפועל יוצא מכך גם בתוך המערכת המשפטית - כבעלת משקל שונה.

שלא יבוא שוטר!

זוג צעיר נישא כדת משה וישראל. הוא בן 30, היא בת 25, ובהריון עם בנם המשותף. כשהיה התינוק בן ארבעה חודשים, זמן הבעל לפתע אל תחת המשטרה וגילה כי אשתו טענה כי הוא אנס אותה. הבעל הנסער החליט לעבור בדיקת פוליגרף שתוצאותיה הראו כאופן נחרץ כי אין כל אמת בטענות האשה. ההליכים נגד הבעל נסגרו, אולם הבושה, הכלימה והפגיעה בכבודו, נותרו בליבו. "הליכי גירושים והליכים פליליים מתמזגים זה בזה, ולעיתים נשים משתמשות בכלי הפלילי של הגשת תלונה כוזבת למשטרה כחלק מאסטרטגיה שמטרתה להפעיל לחץ על הבעל במסגרת הליך הגירושים". אומרת עו"ד דיין-וולפנר. "הדין במדינת ישראל מגן על בני המשפחה מפני אלימות פיזית, נפשית, מילולית וכלכלית, ורשויות אכיפת החוק נוטים שלא להקל ראש כשמוגשת תלונה בגין אלימות המשפחה. לצערנו, יותר ויותר אנחנו נתקלים במקרים שבהם הגשת תלונה במשטרה משמשת מעין 'יריית פתיחה' למירוץ הגירושים. במקרים שבהם מערכת היחסים כבית מתקרבת אל נקודת הרתיחה, חשוב לזהות את הסכנה ולעשות כל מה שניתן בכדי למנוע הסלמה. כך, בעת ריב, מומלץ לצאת מהבית לסיבוב, רצוי למקום שבו ניתן יהיה להוכיח במקרה הצורך כי אכן היית בו. בין אם באמצעות אסמכתאות ובין אם באמצעות עדים". אם בכל זאת מוגשת תלונה שקרית, חשוב לתאר בתחנת המשטרה את מלוא הנסיבות, לרבות העובדה כי מדובר בסכסוך גירושים, ולהציג את כל הראיות שיש ברשותכם. נוצר קושי רב בהוכחת האמת במקרה של אלימות במשפחה, היות ומדובר במילה נגד מילה. למרות זאת, ישנם כללים שיוכלים לסייע לך בכדי למנוע מקרים אלו, כגון שימוש במכשירי ההקלטה. במקרה שבו יצרה אשתך פרובוקציה וזימנה משטרה, עליך לקחת עורך דין הבקיא בהליכים שייצג אותך כהליך הפלילי ובהליך הגירושים, ולעמוד על כך שלא יירמסו זכויותיך. במידה ותקדים בהגשת תביעותיך לבית הדין הרבני או לבית המשפט לענייני משפחה

שאל נוי: "גם אם גבר יוכיח שאשה רימתה אותו, לא תהיה לו שום דרך לפטור אותו מהכרה באבהות ומתשלום מזונות, משום שהילד הוא זה שתובע את האב על-פי הדין, ואין לתביעות הללו קשר לאופי היחסים שהיו בין הוריו"

19.61x28.29	33	עמוד 70	ערלים האשה	27/10/2010	24679846-6
101050					

גיא רוח: "בית הספר מהווה אתגר גדול לאבות גרושים רבים נתקלים בחוסר שיתוף פעולה ואי יישום הוראות משרד החינוך. יש לשלוח מכתב רשמי לבית הספר ולבקש את כל המידע הנוגע לילדך בהתאם לחוק 'מסירת מידע להורה'"

מחובתה של המדינה לקדם קשר זה בדיוק כמו שהיא מקדמת את מעמד האשה. איתי בני היה בן שלוש כשהתגרשתי. כיום הוא בן שמונה, אני רואה אותו בימי שני ורביעי וכל סוף שבוע שני. הכל עם לינה, היחסים שלנו נפלאים, ויחד עם זאת אני שואף להיות שותף מלא בגידולו, על כל המשתמע מכך.

רוח, כלכלן במקצועו, פירסם מאמרים בנושא ואף הגיש שני בג"צים, שהצליחו לגרום לכמה שינויים. במרץ האחרון אישרה מליאת הכנסת הצעת חוק שיזם: "מסירת מידע להורה". לדבריו, אב גרוש, בניגוד לאם גרושה, לא מקבל מהרשות המקומית שבה הוא גר את דברי הדואר הקשורים לילדו. הסיבה לכך היא שבמשרס האוכלוסין רשום הילד רק בכתובת מגורים אחת והרשות המקומית מקבלת ומשתמשת במסד נתונים זה. בעקבות הצעת החוק שיזם רוח, תמשיך האם לקבל את כל המידע על הילדים אוטומטית, והאב יוכל מעתה לקבל גם הוא את המידע - בתנאי שישלח מכתב בקשה לכל גוף הרשום בחוק ויבקש אותו. "אב שלא יפנה לאותם הגופים ויבקש מכתבים ועדכונים, לא יקבל אותם". מדגיש רוח. "לכן הכדור בידי כל אחד ואחד מכם. נכון שעדיין יש אפליה של האב הגרוש לעומת האם, אך רק אם נצליח לחנך אבות גרושים שדבר זה הוא חינוכי, נצליח להביא לשינוי חברתי בנושא". בינתיים, פועל רוח לשינוי נוסף, כך ששתי הכתובות, האב ושל האם, יהיו רשומות כמכותבים אוטומטיים של כל המידע הנוגע לילד, וממליץ על הפעולות הבאות:

אב גרוש מול העירייה. על מנת לקבל את כל המידע הרשמי בנוגע לילדך, על האב הגרוש לפנות בכתב ולבקש שכל המידע יישלח גם לכתובתו. מלבד החשיבות הברורה של קבלת המידע והחשיבות הסמלית להכרה בהורותך על-ידי העירייה, יש לנושא גם משמעות לחיי היומיום. "במהלך השנים האחרונות קיבלתי עשרות פניות מאבות גרושים אשר כתבו לי שגרושתם רשמה את ילדם המשותף לבית הספר ללא ידיעתם, בניגוד לחוק. כמובן, והדבר נודע להם רק לאחר הרישום". מספר רוח. "מכיוון שמאוד קשה לאכוף נושא זה בבית המשפט, אני ממליץ לכל אב גרוש שיש לו ילדים במוסד חינוכי לפנות למחלקת פניות הציבור בעירייה או ישירות ללשכת ראש העיר ולבקש לקבל, בהתאם לחוק 'מסירת מידע להורה', גם לכתובתו שלו את המידע הנוגע לילדיו". באתר של רוח, "הורות משותפת" = טובת הילד, מצורף מכתב מוכן לנושא זה. צריך רק למלא פרטים ולשלוח. את המכתב יש לשלוח לעירייה שבה מתגוררת הגרושה. במידה והעירייה אינה עונה, מתחמקת או שולחת תשובה שלילית - מצורף מכתב מוכן נוסף למשרד מבקר המדינה בנושא.

אב גרוש מול בית הספר. האם ידעת שבית הספר שבו לומד ילדך מחויב לעדכן אותך בכל הקשור אליו, ממש כמו שהוא מעדכן את האם. על מסיבות כיתתיות, אירועים, טיולים, ימי הורים, אסיפות הורים, ציונים ועוד? האם ידעת שבית הספר מחויב להוציא גם לך

ילדים ביניהם ומקדמים נוספים. זאת, בניגוד למצב הקיים כיום. לפיו רק האב אחראי למזונות ילדיו. "העצה הכי גדולה שאני יכול לתת היא: תעשו כל מאמץ, לא משנה מה אומרים לכם ומה עושים לכם, להיות כמה שיותר בקשר עם הילדים". הוא אומר. "שעה בשבוע, יום בשבוע, מה שנותנים לכם, קחו. הילדים צריכים אתכם. את המלחמה אל תעשו על גבם".

"כשנפרדתי מבת זוגי נגלה לי עולם אחר שלא הכרתי". אומר גיא רוח, 40, אב גרוש ופעיל לקידום חלוקת האחריות ההורית המשותפת בחקיקה ובחברה. "לא היה לי עם מי להתייעץ ולא הצלחתי להבין ולקבל את המציאות שבה נתקלתי. אני מאמין בלב שלם שאב צריך להיות שותף מלא בגידול ילדיו. הן בזמן שההורים נשואים והן לאחר הגירושים. לטעמי,

עו"ד נאוה פינצ'וק-אלכסנדר

שׂאול נוי, מנכ"ל ארגון "אידיאה"

עו"ד רות דיין-וולפנר

בסמוך לחקירת המשטרה, ותציין את אשר אירע. פעולה זו יכולה ליתר את ההליך הפלילי. חשוב לדעת: הגשת תלונה כוזבת מצד אשתך היא עבירה פלילית. "נשים שנוקטות בפעולות כמו הגשת תלונות כוזבות למשטרה, אינן מסתפקות בהגשת תלונה אחת ותחפשנה הזדמנויות נוספות לפעול כך שוב". אומרת עו"ד דיין-וולפנר. "זהירות מציידך יכולה למנוע זאת".

אבא, איפה אני ישן היום?

"ישראל היא אחת המדינות המפותחות האחרונות שעדיין לא ביטלה את חוקת הגיל הרך (לפיה ילדים עד גיל שש מועברים אוטומטית לחזקתה של האמא, מ.ק). ובאופן כמעט גורף נקבעת המשמורת על ילדים בידי אמהותיהם. כאשר לאבות ניתנים הסדרי ראייה בהיקפים משתנים". אומרת עו"ד דיין-וולפנר. "רבים במערכת המשפט וברשויות הרווחה מתקשים להכיר בקיומם של 'האבות החדשים', שרוצים להיות מעורבים ופעילים בחיי ילדיהם לא פחות מבנות זוגן. אם אבות סבורים כי ילדיהם נמצאים במצוקה במשמורתה של האם, גם אם מדובר בילדים מתחת לגיל שש, אסור להתיימש. חייבים להתייעץ עם אנשי מקצוע מתאימים ולא להשאיר את הדברים ליד המקרה".

טל שחף, 49, מירושלים, אב גרוש ל-5 ילדים (3 מנישואים ראשונים ו-2 מזוגיות חדשה שיש לו היום), הוא אחד ממקימי תנועת "הורות שווה". התנועה - שהוקמה בשנת 2000 על-ידי שחף, עו"ד עמיר שי, רועי רונן ויוסי גיל, אבות בהליכי גירושים שהחליטו להקים ארגון שיעל לקידום כלים שימנעו מאבקים בין הורים ולמען שינוי חברתי וחוקתי - הביאה לישראל את תפיסת ההורות המשותפת (Shared Parenting): אבהות שמאזנת בין עבודה וילדים ואמהות שמאפשרת גם קריירה וחיי חברה, הסוללת דרך להורים מעורבים ששותפים באופן מלא בחיי ילדיהם. הישגה העיקרי של התנועה הוא הקמתה של ועדת שינט על-פי החלטת משרד המשפטים, שבדקה לראשונה את מצבם של ילדים להורים גרושים בארץ. המלצות הביניים של הוועדה, שפורסמו ב-2008, מבשרות שינוי חשוב לטובת הגברים: ביטול מושג המשמורת (בתי המשפט ידברו מעתה על חלוקת אחריות הורית במקום "הורה משמורן") והמלצה לבטל את חוקת הגיל הרך. הדו"ח הסופי של הוועדה נמצא על סף סיום וצפוי להתפרסם בקרוב. ועדה נוספת, כשם ועדת שיפמן, דנה באחרונה בנושא המזונות. לדברי שחף, עמדת "הורות שווה" בנושא זה היא העתקת שיטת חישוב המזונות מחו"ל, לפי נוסחה המחשבת את היכולת הכלכלית של הגבר והאשה, חלוקת האחריות

עו"ד רות דיין-וולפנר:

"במקרים שבהם מערכת היחסים מתקרבת לנקודת הרתיחה, חשוב לזהות את הסכנה ולעשות הכל כדי למנוע הסלמה. כך, בעת ריב, מומלץ לצאת מהבית, רצוי למקום שבו ניתן יהיה להוכיח כי אכן היית בו"

21.29x28.01	34	70	עמוד	עו לים האשה	27/10/2010	24679857-8
101050						

רגע קדוש שלא חוזר עוד פעם בחיים. מאותו רגע ועד יומך האחרון תהיה אכא. לעולם לא תחזור להיות האדם העצמאי שאף אחד לא תלוי בו וכל סדרי החיים וההעדפות שלך משתנים. דווקא כרגע הזה, של הלידה, אני חושב שהמדינה צריכה לאפשר לגבר להיות בבית, אפילו הרבה יותר משבעת השבועות שהם מחצית מחופשת הלידה של אשתו. היא צריכה לאפשר לגבר ולאשה ביחד לקחת חופשה כבר בחודש הראשון. מה גם שהאשה מאוד צריכה את בן הזוג שלה בזמן הזה, את הגבר שאותו כחרה לחלוק את חייה, הרבה יותר מאשר את חברותיה או אמה שלה. מה שקורה בפועל הוא שדווקא אז, בשעה שהיא עומדת לפני המטלה הכי חדשה ומאתגרת בחייה, מרחיקה המערכת את מי שהכי קרוב אליה בחיים, משאירה אותה לבד בבית ושולחת אותו חזרה לעבודה".

"הזכות להורות מוכרת במשפט הישראלי כזכות טבעית, בסיסית וחשובה לנשים ולגברים". אומרת עו"ד נאוה פינצ'וק-אלכסנדר, מומחית למשפט העבודה וזכויות סוציאליות. "אם בעבר שלטה תפיסה כי האם היא האחראית העיקרית לגידול הילדים והנחת העבודה התמקדה בהגנה על נשים. עתה מקובלת תפיסה של אחריות הורית משותפת לניהול משק הבית והטיפול במשפחה. ההכרה כי גברים משלמים מחיר כשוק העבודה על אפליה הקשורה בהורות אף הביאה להרחבת הגנת החוק על הורים עובדים ודורשי עבודה. חשוב לדעת כי:

✓ עובד זכאי להיעדר עד 12 יום בשנה בעת טיפולי פוריות, ובתקופת ההריון עד שבעה ימים בשל לידה או הפלה, וכן לצורך ליווי בת זוגו לטיפולים או לכדיקות כמצב של סיכון או תלות האשה בעזרת בן הזוג.
 ✓ לאחר הלידה, בהסכמת האם ובכפוף לחזרתה לעבודה, זכאי הגבר העובד לחופשת לידה חלקית לאחר תום ששת השבועות הראשונים לאחר יום הלידה, בין אם מדובר בחופשת לידה בסיסית בת 26 שבועות ובין אם מדובר בחופשת לידה מוארכת בשל לידת יותר מילד אחד, או אשפוז הילודים.

✓ חל איסור לפטר עובד בתקופת היעדרות על-פי חוק בשל טיפולי פוריות, הריון וחופשת לידה, ואין לפטר עובד בתקופה של 60 יום לאחר תום חופשת הלידה או 150 ימים שלאחר מועד תחילת טיפולי הפוריות, ללא היתר של משרד התמ"ת.

✓ עובד יכול להתפטר כדי לטפל בילדו ולקבל פיצויים כאשר אשתו עבדה חצי שנה כשכירה או שנה כעצמאית ושבה לעיסוקה, או שהילד נמצא בהחזקתו הבלעדית, או כטיפולו בגין נכות או מחלת בת זוגו.
 ✓ כאשר במקום העבודה קיימים הסדרים מטיבים לאמהות כמו זכות להיעדר בשל מחלת ילד מעבר להוראות החוק, יום עבודה מקוצר, שירותי מעון או השתתפות בעלות החזקתו של הילד במעון, זכאי הגבר העובד ליהנות מהם אם הילד נמצא בהחזקתו הבלעדית. כאשר שני בני הזוג מגדלים את הילד הם רשאים לבחור מי מהם יממש את הזכויות המטיבות.

✓ חייל מילואים שאשתו בהריון לא ייקרא לשירות פעיל החל מהשבוע ה-36 להריון, וחייל מילואים שנוכח לו ילד או אימץ ילד יהיה זכאי לשחרור משירות מילואים פעיל לתקופה של 30 יום מיום הלידה. כיום נאלצים אבות לרשיים לחזור לעבודה ביום שלמחרת הלידה - אלא אם כן הם לוקחים ימי חופשה או מחלה על חשבונם. את המציאות הזו רוצה ח"כ גילה גמליאל לשנות, ובאחרונה הגישה הצעת חוק שמציעה לאשר לגברים חופשה אוטומטית של חמישה ימי עבודה על חשבון המדינה כרגע שיוולד ילדם. בכסס הצעת החוק עומדת חשיבות ההורות השוויונית והחיבור הרגשי הראשוני שבין האב לילד בימים הראשונים לאחר הלידה.

עו"ד נאוה פינצ'וק-אלכסנדר: "אם בעבר שלטה התפיסה כי האם היא האחראית העיקרית לגידול הילדים בבית, והנחת העבודה התמקדה בהגנה על נשים, עתה מקובלת התפיסה של אחריות הורית משותפת"

חשבון ימי המחלה הצבורים לו. אבל בכל זאת...). האם ידעתם שלאב יש זכות להתפטר לצורך טיפול בילד שלו, ולקבל פיצויים? אז נכון שלא רבים קופצים על המציאה ושיעור הגברים היוצאים לחופשת לידה הוא זניח (1 מתוך 500). אבל חשוב לדעת שזה אפשרי. מיכה שמחון, 47, הוא אמן, צלם סטודיו מתל-אביב ומורה לצילום ולסוציולוגיה, הנשוי לסיגלית, במאית קולנוע וטלוויזיה, שמחון יצא כבר פעמיים לחופשת לידה ונהנה מכל רגע. בפעם הראשונה לפני שנתיים וחצי, עם הולדת בנם אימרי, ובפעם השנייה לפני שנה, בלידת בתם עלמה. "אני סידרתי", הוא מודה. "כשחברים ותלמידים שלי שואלים אותי למה זה היה כל-כך חשוב לי, אני מסביר להם שהולדת ילד הוא

תעודה של הילד? לקבל את אישורך למתן חיסונים, יציאה לטיפולים וכדומה? הנחיות משרד החינוך בנושא ברורות, אלא שבחלק מבתי הספר מעדיפים, לפעמים, לשכוח. "גם כאן עליך לדאוג לקבל את כל המידע הנוגע לילדך מהגן ומבית הספר", אומר רוח, איך עושים זאת? פשוט מבקשים. בגיל הגן הדברים פשוטים יותר ואם יש לך קשר טוב עם הגננת סביר להניח שבקשתך תיענה בחיוב. בית הספר מהווה אתגר גדול יותר לאבות גרושים. רבים נתקלים בחוסר שיתוף פעולה, חוסר בקיאות בהוראות חוזר מנכ"ל משרד החינוך או אי יישומן על-ידי מזכירות בית הספר. יש לשלוח מכתב רשמי למנהלת בית הספר ולבקש את כל המידע הנוגע לילדך בהתאם לחוק "מסירת מידע להורה". אם לאחר ששלחתם מכתב רשמי אתם עדיין נתקלים בבעיה, ניתן לפנות לנטע ידיד, מדריכה ארצית בשפ"י (שירות פסיכולוגי ייעוצי), אשר תשמח לנסות לעזור.
אב גרוש מול קופות החולים. בעקבות פנייתו של רוח למשרד הבריאות, מאפשרות כיום קופות החולים לכל אב גרוש לקבל כרטיס מגנטי עבור ילדיו, כל מה שצריך לעשות הוא לפנות למזכירות בסניף שבו רשומים הילדים ולבקש להנפיק את הכרטיסים שלהם גם עבורך.

גבר, גם אתה בהריון!

האם ידעתם שגם לגבר יש זכות לקבל חופשת לידה של שישה עד שבעה שבועות? האם ידעתם שגבר זכאי להיעדר מעבודתו שבעה ימים בשנה בשל טיפולי פוריות, לידה ובדיקות הריון של בת זוגו? (אומנם על